

2025/697

8.4.2025

DECIZIA (PESC) 2025/697 A CONSILIULUI**din 7 aprilie 2025****privind o măsură de asistență în cadrul Instrumentului european pentru pace în sprijinul forțelor armate ale Republicii Moldova**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 41 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) Prin Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului⁽¹⁾ s-a instituit Instrumentul european pentru pace (IEP) pentru finanțarea de către statele membre a acțiunilor Uniunii în cadrul politicii externe și de securitate comune în vederea menținerii păcii, a prevenirii conflictelor și a consolidării securității internaționale în temeiul articolului 21 alineatul (2) litera (c) din tratat. În special, în temeiul articolului 1 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2021/509, IEP se utilizează pentru finanțarea măsurilor de asistență, precum acțiunile de consolidare a capacităților statelor terțe și ale organizațiilor regionale și internaționale legate de chestiuni militare și de apărare.
- (2) Uniunea se angajează să stabilească o relație strânsă cu Republica Moldova, pe baza Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte⁽²⁾ (denumit în continuare „acordul de asociere”), care include zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare, în sprijinul unei Republici Moldova puternice, independente și prospere, precum și să promoveze asocierea politică și integrarea economică, sprijinind în același timp cu fermitate suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional. În temeiul articolului 5 din acordul de asociere, Uniunea și Republica Moldova își intensifică dialogul și cooperarea și promovează convergența treptată în domeniul politicii externe și de securitate, inclusiv al politicii de securitate și apărare comune (PSAC), și abordează în special aspectele legate de prevenirea conflictelor, soluționarea pașnică a conflictelor și gestionarea crizelor, stabilitatea regională, dezarmarea, neproliferarea, controlul armelor și controlul exporturilor.
- (3) Uniunea recunoaște contribuția importantă a Republicii Moldova la PSAC a Uniunii.
- (4) Prezenta decizie se bazează pe Deciziile (PESC) 2021/2136⁽³⁾, (PESC) 2022/1093⁽⁴⁾, (PESC) 2023/921⁽⁵⁾, (PESC) 2024/1049⁽⁶⁾ și (PESC) 2024/1713⁽⁷⁾ ale Consiliului în ceea ce privește angajamentul continuu al Uniunii de a sprijini consolidarea capacităților forțelor armate ale Republicii Moldova în domeniile cu nevoi prioritare.
- (5) La 29 aprilie 2024, Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate a primit o solicitare din partea Republicii Moldova ca Uniunea să ofere asistență forțelor armate ale Republicii Moldova în ceea ce privește achiziționarea de echipamente esențiale pentru consolidarea mobilității, precum și a capacităților de comandă și control.

⁽¹⁾ Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului din 22 martie 2021 de instituire a Instrumentului european pentru pace și de abrogare a Deciziei (PESC) 2015/528 (JO L 102, 24.3.2021, p. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj>).

⁽²⁾ Acord de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (JO L 260, 30.8.2014, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

⁽³⁾ Decizia (PESC) 2021/2136 a Consiliului din 2 decembrie 2021 privind o măsură de asistență în cadrul Instrumentului european pentru pace în sprijinul forțelor armate ale Republicii Moldova (JO L 432, 3.12.2021, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2136/oj>).

⁽⁴⁾ Decizia (PESC) 2022/1093 a Consiliului din 30 iunie 2022 privind o măsură de asistență în cadrul Instrumentului european pentru pace în sprijinul forțelor armate ale Republicii Moldova (JO L 176, 1.7.2022, p. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1093/oj>).

⁽⁵⁾ Decizia (PESC) 2023/921 a Consiliului din 4 mai 2023 privind o măsură de asistență în cadrul Instrumentului european pentru pace în sprijinul forțelor armate ale Republicii Moldova (JO L 119, 5.5.2023, p. 173, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/921/oj>).

⁽⁶⁾ Decizia (PESC) 2024/1049 a Consiliului din 4 aprilie 2024 privind o măsură de asistență în cadrul Instrumentului european pentru pace în sprijinul forțelor armate ale Republicii Moldova (JO L, 2024/1049, 5.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj>).

⁽⁷⁾ Decizia (PESC) 2024/1713 a Consiliului din 13 iunie 2024 privind o măsură de asistență, în cadrul Instrumentului european pentru pace, în vederea sprijinirii forțelor armate ale Republicii Moldova cu echipamente militare concepute pentru a aplica o forță letală (JO L, 2024/1713, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1713/oj>).

- (6) Măsurile de asistență urmează să fie puse în aplicare luându-se în considerare principiile și cerințele prevăzute în Decizia (PESC) 2021/509, în special respectarea Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului ⁽⁸⁾, și în conformitate cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP.
- (7) Consiliul reafirmă hotărârile sale de a proteja, promova și respecta drepturile omului, libertățile fundamentale și principiile democratice și de a consolida statul de drept și buna guvernare în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite, cu Declarația universală a drepturilor omului și cu dreptul internațional, în special cu dreptul internațional al drepturilor omului și cu dreptul internațional umanitar,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Instituire, obiective, domeniu de aplicare și durată

- (1) Prin prezenta decizie se instituie o măsură de asistență în beneficiul Republicii Moldova (denumită în continuare „beneficiarul”), care urmează să fie finanțată în cadrul Instrumentului european pentru pace (IEP) (denumită în continuare „măsura de asistență”).
- (2) Obiectivele măsurii de asistență sunt următoarele:
 - (a) de a contribui la întărirea capacităților militare și de apărare ale forțelor armate ale Republicii Moldova pentru a consolida securitatea națională, stabilitatea și reziliența și, prin urmare, pentru a proteja mai bine civilii în situații de criză și de urgență;
 - (b) de a sprijini cooperarea în domeniul securității și al apărării dintre Uniune și Republica Moldova cu scopul de a consolida capacitățile Republicii Moldova de a participa la misiunile și operațiile militare ale Uniunii din cadrul politicii de securitate și apărare comune, de a accelera respectarea standardelor Uniunii și interoperabilitatea, precum și de a promova alinierea la politica externă și de securitate comună a Uniunii.
- (3) În vederea realizării obiectivelor prevăzute la alineatul (2), prin măsura de asistență sunt finanțate următoarele tipuri de echipamente care nu sunt concepute pentru a aplica o forță letală:
 - (a) echipamente de mobilitate;
 - (b) echipamente de comandă și control.

Prin măsura de asistență sunt finanțate și materialele și serviciile conexe, inclusiv formarea tehnică, atunci când este necesar.

- (4) Durata măsurii de asistență este de 40 de luni de la data adoptării prezentei decizii.

Articolul 2

Dispoziții financiare

- (1) Valoarea de referință financiară destinată să acopere cheltuielile referitoare la măsura de asistență este de 40 000 000 EUR.
- (2) Toate cheltuielile se gestionează în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 și în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP.

Articolul 3

Acorduri cu beneficiarul

- (1) Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înalțul Reprezentant”) încheie cu beneficiarul acordurile necesare pentru a asigura că acesta respectă cerințele și condițiile stabilite prin prezenta decizie, ca o condiție pentru acordarea de sprijin în cadrul măsurii de asistență.
- (2) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții care să oblige beneficiarul să garanteze:

⁽⁸⁾ Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (JO L 335, 13.12.2008, p. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

- (a) respectarea de către unitățile forțelor armate ale Republicii Moldova sprijinite în cadrul măsurii de asistență a dreptului internațional relevant, în special a dreptului internațional al drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar;
 - (b) utilizarea corectă și eficientă a oricăror active furnizate în cadrul măsurii de asistență în scopurile pentru care au fost furnizate;
 - (c) întreținerea suficientă a oricăror active furnizate în cadrul măsurii de asistență pentru a asigura faptul că pot fi utilizate și sunt disponibile în scop operațional pe durata ciclului lor de viață;
 - (d) faptul că activele furnizate în cadrul măsurii de asistență nu vor fi pierdute sau nu vor fi transferate către alte persoane sau entități decât cele identificate în respectivele acorduri.
- (3) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții cu privire la suspendarea și încetarea sprijinului acordat în temeiul măsurii de asistență în cazul în care beneficiarul este găsit vinovat de încălcarea obligațiilor prevăzute la alineatul (2).

Articolul 4

Punere în aplicare

- (1) Înalțul Reprezentant este responsabil de asigurarea punerii în aplicare a prezentei decizii în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 și în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP, precum și cu cadrul metodologic integrat pentru evaluarea și identificarea măsurilor și controalelor necesare pentru măsurile de asistență din cadrul IEP.
- (2) Punerea în aplicare a activităților menționate la articolul 1 alineatul (3) se realizează de către Centrul estonian pentru investiții în apărare.

Articolul 5

Monitorizare, control și evaluare

- (1) Înalțul Reprezentant monitorizează respectarea de către beneficiar a obligațiilor prevăzute la articolul 3. Monitorizarea respectivă este utilizată pentru a asigura cunoașterea contextului și a riscurilor de încălcare a obligațiilor stabilite la articolul 3 și pentru a contribui la prevenirea unor astfel de încălcări, inclusiv încălcări ale dreptului internațional al drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar de către unitățile forțelor armate ale Republicii Moldova sprijinite în cadrul măsurii de asistență.
- (2) Controlul ulterior expedierii echipamentelor și materialelor se efectuează după cum urmează:
- (a) verificarea livrării, prin care certificatele de livrare IEP sunt semnate de forțele utilizatorului final cu ocazia transferului dreptului de proprietate;
 - (b) raportarea cu privire la inventar, prin care beneficiarul urmează să raporteze anual cu privire la inventarul articolelor desemnate până când o astfel de raportare nu mai este considerată necesară de către Comitetul politic și de securitate (COPS);
 - (c) vizite la fața locului, prin care beneficiarul acordă Înalțului Reprezentant și auditorilor IEP acces pentru a efectua, la cerere, verificări la fața locului și audituri IEP.
- (3) Înalțul Reprezentant efectuează o evaluare finală la încheierea măsurii de asistență pentru a aprecia dacă măsura de asistență a contribuit la realizarea obiectivelor prevăzute la articolul 1 alineatul (2).

Articolul 6

Raportare

În perioada punerii în aplicare, Înalțul Reprezentant prezintă COPS rapoarte semestriale privind punerea în aplicare a măsurii de asistență în conformitate cu articolul 63 din Decizia (PESC) 2021/509. Administratorul pentru măsurile de asistență informează periodic comitetul instrumentului constituit prin Decizia (PESC) 2021/509 cu privire la execuția veniturilor și cheltuielilor în conformitate cu articolul 38 din decizia respectivă, inclusiv prin furnizarea de informații cu privire la furnizorii și subcontractanții implicați.

*Articolul 7***Suspendare și încetare**

- (1) COPS poate decide să suspende integral sau parțial punerea în aplicare a măsurii de asistență în conformitate cu articolul 64 din Decizia (PESC) 2021/509.
- (2) COPS poate recomanda încetarea măsurii de asistență de către Consiliu.

*Articolul 8***Intrarea în vigoare**

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Luxemburg, 7 aprilie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

M. BARANOWSKI
